

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 64

Fylke: N. Trandøl

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Glouan

Emne: Død og begravelser

Bygdelag:

Oppskr. av: Olav Hestad

Gard: Ustad

(adresse): Gartland st

G.nr. 35 Br.nr. 182

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

- 1.) Når en hadde at et menneske skulde dø i nær framtid, så blev det sagt at ved 2 kommende var feig.
- 2.3.) En hadde noget som blev kaldt feigda = fauggel uten at det kan pekes hvad slags fauggel det var.
Det blev også sagt om nogen som oppførte sig litt utenom det vanlige, og så døde kort tid efter at han eller
- 4.8.6) hun hadde spåka i feigden.
- 7.8.9) Kan ikke huske at ha hørt noget sådant.
- 10.11.12.13) Prestebørn var meget skjeldne. Hvilket vel mest kom av det lange avstanden -
- 14.) En har hørt uttrykket „slakna“ någon var död. Ellers er vel det almindeligast å si at vedkommende er dö.
- 19.) De nærmeste slektninger blev som regel varskt så fast som mulig.
- 23.24.25.26) Blev som regel lagt på et bord.
- 27.) Lengselmen blev brent så hurtig som mulig.
- 28.37) Liket blev varskt og stelt før det blev båret av.

- 38-50) Kan ikke sveres på, da en ikke vet noe om det.
- 56-70) Kisten var ferdig i tiden alltid east-malet. Nu kjøper hordvulle kisten istem at en kan se det begynde.
- 70-80) Liket blev som regel opbevart i skoleburet. Viel nærmerst her å bestykte det med mus.
- 81-90) Salenge ordene ikke var begravet blev det som regel unngått å gjøre nogen uadvendig slay.
- 91-99) Begravelse heter her i bygden likføl med kjakk l.
- 100-110) Lys ved kisten blev ikke brukt.
- 110-120) Gjører ikke noget til.
- 130-140) Det er alltid regnet ærfoldt da flere der er med i et likfølge. I himen blev og blir eno brukt å sette opp små granstæer som en allie fra krets der til viden, og stedd med kakkot bar på de steder som passer. På steder som likfølget passerer hvor der hadde stekringer av ordide blev ofte sett opp porter av granstæer og stød med kakkot bar. Flaggene på halv stang blev og blir det gjort hos alle som har flagg og flagg-lang.
- 148) Når det blev kjørt med hest blev alltid kjørt langeant.
- 156) Ved enhver begravelse måtte det bli mindst 6 bæere. Like blev som regel nokke når det ikke var for langt å bære.
- 160-170) I år århundredskiftet var det stjeden at fristen måtte opp ved begravelse her i amuset

Da var det klokken som ledet sangen
skåde i hjemmet og ved kirken.

Kirken blev da satt ned i graven og
så blev runget en salme. Graven blev
så fyldt igjen, men der skulde såvitt vises
være et hull ned til kisten så jorden ved
efterfølgende jordpåkastelse kunde falles
ned på kisten.

Jord påkastelsen blev så foretatt av
presten ved den første påfølgende gudstjeneste.

179) Det er fortalt at i riktig gammel tid fikk
en ikke begrave selvom andre på selve kirkegården
men hatt utenfor. Senere blev annent at
hjemme hvor slike blev begravet.

182) I eldre tid var det almindelig med sendings
tid begrave.

En var ikke om at sendingen skulde
være lyntet på nogen bestemt måte.

204) Sendingen er i nyere tid solost av
krans eller blomster. Det også blitt
skikt å sende en kake bestilt på
nærmeste bakeri.

208) Det meste av kranseer blir gravet ned
sammen med kisten.

211) Begravelsesmiddag blir som regel holdt i hjemmet
såfremt der er rum til det.

212) A avulene dødsfall i avisen begyndte såvitt
en var først da det blev opprettet en lokalavis
her i Sandel. Det skete mellom 1870 og
1880.